

Raudteeliiklusest põhjustatud häiringud Elva linnas

Avaliku arutelu protokoll

Kuupäev: 15.11.2021 algusega kell 18.00 zoom keskkonnas

Osalejad:

Elva Vallavalitsuse abivallavanem Kertu Vuks, arengu- ja planeeringuosakonna juhataja Veiko Sepp, planeeringuspetsialist Maarika Uprus, keskkonnaspetsialist Margit Berg-Jürgens, vallaarhitekt Jaanika Saar

Elva valla üldplaneeringu KSH ekspert Alar Noorvee (Alkranel OÜ)

Arutelule registreerunud osalejad: nimekiri asub vallavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonnas

Protokolli lisa: Avaliku arutelu esitlused

Arengu- ja planeeringuosakonna juhtaja Veiko Sepp avab arutelu ja tutvustab päevakorda:

1. *Ülevaade Elva VV ja Eesti Raudtee koostööst 2021. aastal*
2. *Ülevaade seadustest tulenevatest kohustustest osapooltele*
3. *2021. aastal teostatud müramõõtmiste tulemused*
4. Arutelu – probleemide kaardistus, asukohad ja eelistatud lahendused

1. V. Sepp annab ülevaate vallavalitsuse ja Eesti Raudtee AS (EVR) vahelisest koostööst ja aruteludest seoses koostatava valla üldplaneeringuga ja Elva linna läbivast raudteest põhjustatud mürahäiringutega. Vallavalitsus ja EVR on seoses üldplaneeringu koostamisega olnud kirjavahetuses ning EVR on andnud sisendit üldplaneeringusse. EVR selgitas, et uute hoonestusalade kavandamisel väljaspool tiheasustusalasid või seni hoonestamata aladel, tuleks mürauuringuid teha vähemalt kuni 300 meetri kaugusel raudteest. Aga müra võib olla tajutav ka kaugemal. Tiheasustuses on olukord teine ja võib ehitada ka lähemale, kuid sellisel juhul peab arvestama leevendusmeetmete (ehituslikud võtted hoonete välispiirete rajamisel, müratõkkeseinad, helitihedad piirdeaiad, hekid jne meetmed) rakendamisega.

EVR on tunnistanud, et mürasündmused on üle normi ja nendega tuleb tegeleda. Enim tekitavad mürahäiringuid kaubarongide liiklus, eriti öisel ajal. Reisirongiliiklus toimub valdavalt päevasel ajal, mistõttu on müra vähem häiriv kui öisel ajal. Müra leevendavaid meetmeid on mitmeid, kuid EVR-il ei ole Elva osas konkreetset plaani veel. EVR selgitas, et reisirongidel on Elvas lubatud liikuda 90 km/h ja kaubarongidel 60 km/h. EVR hinnangul sellest kiiruse allapoole viimine müra ega vibratsiooni oluliselt ei vähenda.

2. M. Uprus tutvustab planeerimisseadusest tulenevaid nõudeid ja võimalusi seoses müra ja vibratsiooniga. Üldplaneeringuga määratakse müra normtasemete kategooriad vastavalt maakasutuse juhtotstarvetele. Määratakse kuni 6 kategooriat. Elamualad jäävad II kategooriasse, kus liikluse müra piirväärtus on päeval 60 dB ja öösel 55 dB. Müra sihtväärtus on liikluse müra puhul päeval 50 dB ja öösel 50 dB. Müra sihtväärtus on suurim lubatud müratase uute üldplaneeringutega aladel.

Samuti saab seada piiranguid müra leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele. Kuid kõik need tegevused on tulevikku suunatud, kuna planeeringutega kavandatakse tuleviku maakasutust. See tähendab, et uute planeeringute koostamisel tuleb tagada, et planeeringute elluviimisel ei ületataks kehtestatud müra normtasest.

3. *M. Berg-Jürgens* tutvustab atmosfääriõhu kaitse seadusest tulenevaid nõudeid ja KOV võimalusi. Müraallika valdaja peab tagab, et tema müraallika territooriumilt ei levi normtasest ületavat müra. Selgitab, et on võimalik koostada välisõhu mürakaart ja selle alusel müra vähendamise tegevuskava. Seejärel saab KOV kokku leppida EVR-iga müra vähendamise abinõud ja rakendamise tähtajad. Kokkulepitu alusel koostatakse müra vähendamise tegevuskava. M. Berg-Jürgens tutvustab 2021. kevad-suvel mõõdetud raudteemüra mõõtmise tulemusi. Mõõtmistulemused näitavad, et normtasest on ületatud.

4. Arutelu osalejatega ja ettepanekud

Elva linn, Lokuta tee 2 esindaja: Norme on ületatud ning ka 2021. aastal tehtud mõõtmised näitavad, et maksimaalne helirõhutase on ületatud. Öösel tuleb 75 dB täis, see äratav üles. Seda juhtub mitu korda öösel. 30-40m kaugus raudteest on üks tase sealt edasi teine tase. Minu hinnangul ei ole vallavalitsusel alust tegevuskava koostada kui mürakaarti ei ole. Kas EVR iga saate teha õiguslikult siduva kokkuleppe, mida tegevuskavas kirjeldate ilma mürakaarti koostamata. Müratekitaja on teada ja võttis omaks, et müratasest ületatakse, kuid EVR jaoks on see kulu. Vald saab üldplaneeringuga määrata ka liikluskorralduse tingimused, võiks määrata kiirusepiirangu rongidele.

V. Sepp selgitab, et mürakaart ja tegevuskava käivad jah paaris. Tegevuskava elluviimine ei lähe alati lihtsalt. Kohtumisel avaldas EVR arvamust, et müratase ei vähene kui rongide kiirust vähendada.

Elva linn, Uuta tee 13 esindaja: Raudtee müra ja vibratsioon teemaks. Kahekordne elamu väriseb, kui rong möödub. See on nii läbi aegade olnud. Madalam müratõkke sein oleks ok. Kuna oleme ülesõidu lähedal, siis ilmselt kõrget müratõkkeseina ei saa paigaldada. Probleemid müra ja vibratsiooniga on Elva kesklinnas aga ka Peedul.

Elva linn Kesk 40 esindaja: Olen mures kuna on käivitatud Kesk 40 hotelli projekt. See on väga lähedal raudteele, kõik probleemid oleks hea seljatada. Ükski olijatest ei ole nii kaua kursis selle teemaga, kui Kesk 40 esindaja. Kindel, et jõhkralt rikutakse liikumiskiirust, kuigi EVR ütleb, et nad ei ületa. Tegelikult peaks politsei kontrollima kaubarongide kiirust. Omal ajal tegi linnavalitsus ettepaneku piirkiirust alandada 30 km/h, EVR naeris ettepaneku välja. Veeklaas kukub laualt maha kui rong läbi sõidab. Ettepanek - kiirus Elva linna piires maha, mürakaart tuleb tellida ja politsei peab kiirust mõõtma.

Elva linn Loode 2 esindaja: Asume 450 m kaugusel raudteest, vibratsioon on tajutav. Ettepanek, et tegema peab ka vibratsioonimõõtmised. Oluline on ka ohutus, ettepanek kiiruse vähendamiseks.

J. Kärneri 20 esindaja: Veeklaas väriseb ka laual. Mure peamiselt vibratsioon, müra ei kosta. Kui auto võib sõita linnas kuni 50 km/h, miks rongid peaksid linnas kiiremini sõitma. Kas vibratsiooni on mõõdetud. Ettepanek kiirus maha linnas.

K. Vuks selgitab, et vallavalitsusele jäi EVR-iga kohtumisel mulje, et neil ei ole selgust ja piisavalt infot ka vibratsioonihäiringute osas. Kohtumisel pakkus EVR pakkus välja, et üks võimalusi võiks olla kiiruse vähendamine, samuti müraseinad, müramatid ja ratastele kummist leevendajad. EVR ootab täpsemat infot, millistele kinnistutele vibratsiooniprobleem kõige rohkem muret põhjustab, et siis juba kavandada edasiseid uuringuid.

Alar Noorvee selgitab, et vibratsiooni osas on hoonetele kehtestatud vibratsiooni piirmäärad. Autoliikluses jäävad need alati madalamaks kui vastav määrus sätestab. Vibratsiooni tegevuskava tema teada koostatud ei ole. Kiiruse alla toomine võib vibratsiooni leevendada. Mürakaart tuleks teha, siis tegevuskava koostamisel saab tehnilised lahendused läbi mudeldada.

Lokuta tee 2 esindaja: Tartu linna läbivad rongid liiguvad aeglaselt, siis ka müra väheneb. Elektrifitseerimisega soovivad ju Elvas kiirust tõsta. Ilmselt tulevad müratõkkeseinad. Kui EVR hakka projekteerima, kas see kooskõlastatakse vallavalitsusega.

M. Uprus selgitab, et vallavalitsus raudteerajatistele projekteerimistingimusi ja ehitusluba ei väljasta. Seda teeb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet. Vallavalitsus kooskõlastab projekteerimistingimused ja saab esitada ettepanekuid.

V. Sepp: Oluline on teada, kas EVR võiks ületada kiirust. Peame anda EVR-le sisendi, et mure on laiapõhjaline. Kui aga algatada mürakaardi koostamine, on see pikem protsess.

K. Vuks: Valla ettepanek on, et Elva linna läbivas osas vähendada kaubarongide kiirus 40 km/h. Vallaga kohtumisel kinnitas EVR, et täna lubatud kiirust rongid ei ületata.

Lokuta tee 2 esindaja: Selles kohas, kus lubatakse Peedule sõites kiirust suurendada, on 80 km/h. Ületatakse maksimaalset helirõhutaset. 20dB on üle. Vallavalitsus peab kindlasti jätkama läbirääkimisi EVR-iga. Koostatavas üldplaneeringus tuleks jõulisemalt käsitleda ka liikluskorralduse teemat rongide kiiruse piiramiseks.

Elva Vaikne 17 esindaja: Ärkan öösiti üles ja voodi liigub. Raudtee on aia taga. Olen huvitatud lahendustest just vibratsiooni vähendamise osas. Maja fassaadis on mõra. Kui kaks rongi kohtuvad Elva jaamas, siis on kolin eriti hull.

Kesk 40 esindaja selgitab, et Kesk 40 hoone konstruktsiooniliste lahenduse välja töötamiseks tuleb neil teha vastavad mõõtmised. Selgitab, et kui avatakse Tartu-Riia raudteeliin, siis suurenevad rongide koormused. Millal tuleb elektrifitseerimine, pole teada. Kui palju ronge läbib Elvat, ei ole teada. Vallavalitsus võiks need andmed küsida ja avalikustada.

V. Sepp võtab arutelu tulemused kokku:

EVR-il on plaanis nii elektrifitseerimine kui ka raudteetrassi õgvendamine, kuid tähtaegasid ei ole vallavalitsusele öeldud. Vallavalitsus on seoses koostatava üldplaneeringuga teinud ka ettepaneku kahetasandilise ristmiku osas kesklinnas ning ühe raudteepeatuse lisamiseks Käärdi piirkonnas.

Vallavalitsus jätkab koostööd EVR-iga. Edastame neile arutelu protokolli ja küsime, milliseid meetmeid ja millal EVR raudteelt tuleneva müra- ja vibratsioonihäiringute osas rakendab. Andmed on aluseks müra vähendamise tegevuskava koostamisel. Tegevuskavas lepatakse koos müra põhjustajaga kokku müra vähendamise abinõud ja nende rakendamise tähtajad. Juhul kui suvel 2021 koostatud müramõõtmise andmetest ei piisa, tellitakse tegevuskava juurde ka mürakaart.

Protokolli koostas planeeringuspetsialist Maarika Uprus